

اصول و روش های تحقق بهداشت اسناد

در راستای پیشگیری از وقوع جرم

(تاریخ دریافت ۱۴۰۱/۱۲/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۲/۰۳/۲۹)

محمدرضا آمویتیا

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی

چکیده

اسناد ثبتی از جمله مهمترین اسناد در نظام حقوقی و کیفری ما به حساب می آیند و باتوجه به اهمیت بالای چنین اسنادی باید در راستای تحقق بهداشت و صحت و اعتبار مندرجات و مفاد سند باید در معرض توجه ویژه و خاص قرار گیرند. به همین منظور در پژوهش حاضر قصد داریم به اصول کلیدی و مهم تحقق بهداشت اسناد در راستای پیشگیری از وقوع جرم از جمله جرایم ثبتی و ملکی پردازیم. اولین نکته عمومی بودن و کثرت تنظیم اسناد عادی در جامعه بوده و علت عمده آن نیز فقدان شرایط و تشریفات خاص برای تنظیم آنها و ایضاً سهولت تدوین آنهاست، چه به صرف امضاء سند توسط شخص این نوشته جزو اسناد عادی محسوب و با حصول شرایط قانونی علیه امضاء کننده آن سندیت خواهد داشت. اگر چه باید اذعان داشت به دلیل آنکه سند عادی بر خلاف سند رسمی در اوراق مخصوصی تنظیم نشده و تشریفات خاص ندارد و اثبات جعلیت آن از اثبات جعلیت سند رسمی بسیار سهل تر و آسان تر و انتساب آن به امضاء کننده نیز محرز نبوده و به همین علت انکار و یا تردید نسبت به آن پذیرفته شده و به محض تردید بار اثبات صحت سند عادی بر عهده ابراز کننده گذاشته شده است.

واژگان کلیدی: بهداشت اسناد، حقوق ثبت، جعل، انکار و تردید، اثبات جعل، اعتبار سند

مقدمه

سند و مدرک دو واژه مترادف هستند که در بسیاری از حالات نوشتاری و یا گفتاری بکار برده می‌شوند. معمولاً بهنگامی که منظور نویسنده در یک نوشته معنی و مفهوم عام باشد، هر دو بکار برده می‌شود. از دیدگاه حقوقی سند در مفهوم کلی آن عبارت است از هر نوشته‌ای که در مقام اقامه دعوا و طرح ادعا یا دفاع در قبال ادعای مطروحه قابل استناد باشد. نوشته‌ای علی‌القاعده در صورتی می‌توان به مفهوم اصطلاحی "سند" دانست که از جمله دارای امضاء، اثر انگشت و یا مهر شخصی باشد که سند به او نسبت داده می‌شود. منظور از محتویات سند، عبارت است از امضائات و آثار انگشت و مهری است که در سند موجود است و توسط مدعی به عنوان سند امضاء شده توسط طرف ارائه میگردد و مراد از اعتبار آنها این است که عبارات، امضائات و اثر انگشت و مهر موجود در سند باید از آن اشخاصی شناخته شوند که به آنان نسبت داده شده و این موضوع در مورد اسناد عادی محتمل ولی در مورد اسناد رسمی قطعی تلقی می‌گردد. بنابراین کسی در مورد انتساب موارد مذکور در سند رسمی به اشخاص مندرج در سند رسمی نمی‌تواند اظهار تردید یا تکذیب نماید و تنها موردی که قانونگذار آن را بعنوان دلیل علیه انتساب سند ذکر کرده ادعای جعل توسط طرف است. لذا در مورد قید اخذ ثمن توسط فروشنده به هنگام معامله، اخذ ثمن قطعی انگاشته شده مگر فروشنده ادعای جعلیت نسبت به اصل سند را مطرح نماید اما مقصود از مندرجات سند، مفاد عباراتی است که در سند قید شده است در حقیقت مندرجات از امور معنوی و خارج از محسوبات و مشاهدات سردفتر یا مامور رسمی دولت می‌باشند و نمی‌توان درج آنها را در سند دال بر قطعی بودن تحقق آنها دانست و مقصود از اعتبار مندرجات سند آن است که کسی نمی‌تواند منکر تحقق آنها شود مگر آنکه عدم تحقق آنها و مقصود از اعتبارات مندرجات سند آن است که کسی نمی‌تواند منکر تحقق آنها شود مگر اینکه عدم تحقق آنها را اثبات نماید و لذا ممکن است با وجود تصدیق به صحت انتساب محتویات سند، منکر واقعیت داشتن مندرجات آنها باشد، چنانچه مدعی علیه بگوید علیرغم تنظیم صحیح آنها، اظهارات بر خلاف واقع بوده مثلاً اقرار به اخذ وجه در قبال حوالهای بوده که وصول نگردید و اثبات این امر ممکن بوده و منافاتی با اعتبار محتویات و مندرجات سند رسمی ندارد چنانچه قسمت اخیر، و ۱۲۷۷۰ قانون مدنی

تصریح به پذیرش این ادعا دارد. لازم به ذکر است اصولاً مندرجات سند فقط نسبت به طرفین و قائم مقام قانونی آنها معتبر است و نسبت به اشخاص ثالث هیچگونه اعتباری ندارد مگر قانون تصریح به اعتبار آن نموده باشد این تصریح قانونی ناظر به مواردی چون قبالة های مالکیت و ... است که اعتبار آن مطلق وله مالک و علیه سایرین قابل استناد است. همچنین تاریخ تنظیم سند رسمی حتی بر علیه اشخاص ثالث معتبر بوده و طرفین نمی توانند از تاریخ مندرج در آن به نفع خود و ضرر ثالث بهره مند شوند.

بخش اول: بررسی و شناخت جعل اسناد

جعل و تزویر در قانون مجازات تعریف نشده است. به نظر دکتر پیمانی جعل عبارت است از قلب متقابلانه حقیقت در یک نوشته یا سند یا چیز دیگر به قصد احراز غیر به یکی از طرق مذکور در قانون دکتر شامیاتی با پرهیز از تعریف جرم وجود ارکان مادی، معنوی و رکن ضرری را در تحقق جرم ضروری عنوان می نماید به هر طریق براساس ماده ۵۲۳ قانون مجازات اسلامی جعل و تزویر عبارت است: در فصل پنجم از بخش تعزیرات است و مجازاتهای باز دارنده قانون مجازات اسلامی که به جعل و تزویر اختصاصی دارد تعاریف مستقل و جداگانه برای دو عنوان مجرمانه مزبور ارایه نگردیده است. قانونگذار در ماده ۵۲۳ برای دو عنوان مزبور بدون پرداختن به تعریف و تعیین مفهوم جرم مصادیقی را بصورت کل بیان نموده و با بکار بردن این عبارات کلی و تمثیلی تعیین مصادیق را برعهده مرجع بررسی کننده قرار داده است. جعل در فرهنگ لغات به معنای وضع کردن، ساختن، قراردادن و ساختن چیزی برخلاف حقیقت است و در قانون نیز این لفظ از معنای خود دور نیفتاده است. در فصل پنجم قانون مجازات اسلامی از ماده ۵۲۴ الی ۵۲۹ و در ماده ۵۳۸ که کلمه جعل به تنهایی و بدون لفظ و تزویر بکار رفته کلمه جعل در همین معنای اخیر بکار رفته و هیچگاه دست بردن به متدن و تغییر و تبدیل و تحریف مدنظر نبوده است. لذا به نظر قانونگذار ایجاد و ساختن اشیاء و اسناد غیر حقیقی نظیر انواع حقیقی موجود و رایج شرط تحقق عمل جعل میباشد ولی ایجاد تغییر در متون احکام و اسناد حقیقی جعل تلقی نمیگردد. مثلاً به موجب بند ۵ ماده ۵۲۵ برای جعل اسکناس رایج داخلی یا خارجی و... یا استفاده آنها عالملاً از یک تا ده سال حبس تعیین گردیده و در ماده ۵۲۶ برای اعمال فوق که به قصد اختلال در نظام اقتصادی، اجتماعی و بانک صورت

گیرد چنانچه افساد و محاربه شناخته نشود ۵ تا ۲۰ سال حبس مقرر شده است. موضوع دو ماده فوق جعل اسکناس، اسناد بانکی و... نظیر نوع حقیقی بوده بنابراین چنانچه کسی در نوع حقیقی و رایج این قبیل اسناد دست برده و تغییری بدهد فی المثل در تاریخ یا ارقام و جوه چکی را که توسط بانک تهیه و در اختیار وی قرار گرفته است تغییری ایجاد کند این اعمال مشمول احکام دو ماده فوق الاشاره نخواهد بود. مضافاً به اینکه دلیل طرح موضوع واحد در دو ماده و تعیین مجازاتهای متفاوت برای آنها این است که قانونگذار برای عمل جعل با انگیزه استفاده شخصی مجازات ماده ۵۲۵ را مقرر کرده است لیکن چنانچه همان اعمال با قصد اختلال در نظام اقتصادی، اجتماعی و بانکی صورت پذیرد در صورت مفسد و محارب شناخته نشدن مجازات شدید ماده ۵۲۶ را در نظر گرفته است و ماده ۵۲۶ از جهت اشاره به مفسد و محارب ناظر به ماده ۱۸۷ قانون مجازات اسلامی میباشد که ممکن است مرتکب اسناد مورد نظر را به منظور فراهم کردن امکانات مالی برای براندازی حکومت جعل کرده باشد که در آن صورت مجازات وی اعدام خواهد بود اما قانونگذار فقط در ماده ۵۳۲ کلمه تزویر را به تنهایی و بدون همراهی لفظ جعل استعمال کرده و مصادیقی را بصورت مثال برای آن آورده است. واژه تزویر در فرهنگ به معنی دروغپردازی، مکر کردن و آراستن کلام با چیز دیگرآمده و معنای مراد شده در قانون مجازات اسلامی با معنای لغوی آن مطابقت دارد. با ملاحظه متن ماده ۵۳۲ به شرح ذیل:

(هر یک از کارمندان و مسوولان دولتی که در اجرای وظیفه خود در احکام و تقریرات و نوشته ها و اسناد و سجلات و دفاتر و غیر آنها از نوشته ها و اوراق رسمی تزویر کند اعم از اینکه امضاء یا مهری را ساخته یا امضاء یا مهر یا خطوط را تحریف کرده یا کلمه ای الحاق کند یا اسامی اشخاص را تغییر دهد...) مطلب قابل تامل در ماده مذکور استفاده از مصادیق مشترک ساختن امضا یا مهر میباشد که قانونگذار ساختن آنها را هم جعل و هم تزویر دانسته است. علت قرار دادن دو مصداق مزبور تحت عنوان دوجرم این است که چنانچه ساختن دو شی مزبور بالاستقلال موضوع جرم باشد از مصادیق جعل محسوب خواهد گردید و در صورتی که مجرم امضاء یا مهر را برای استفاده از آنها روی اسناد حقیقی موجود ساخته و به کار برده باشد عمل وی تزویر تلقی خواهد شد. هر گونه تغییر و تبدیل و دست بردن و به طور کلی تحریف در احکام، تقریرات و اسناد و غیر آنها در دایره شمول تزویر قرار دارد و با توجه به جمله (و غیر

آنها) مذکور در ماده یاد شده شبه حصری بودن، عناوین احصائی از بین می‌رود. شاخص برای قرار گرفتن مصادیق جرم در ماده ۵۳۲ استفاده غیر استقلالی و جزئی از آنها می‌باشد، بنابراین چنانچه اعمال مذکور در ماده مورد بحث روی اوراق چکهای حقیقی (چکهایی که بانکها در اختیار اشخاص قرار می‌دهند) صورت گرفته باشد به دلیل عدم ذکر کلمه چک در متن ماده مرقوم تحریف به عمل آمده روی چکهای اصیل را نمیتوان از دایر شمول حکم ماده مورد بحث خارج دانسته و به اعتبار ذکر کلمه چک جرم تحریف را با مقررات مواد ۵۲۵ و ۵۲۶ که موضوع آنها مختص جعل می‌باشد انطباق داد. قطع نظر از نصوص قانونی فوق‌الاشاره با منطقی حقوقی نیز سازگار نیست که قانونگذار برای عمل واحد (تحریف) مجازاتها متفاوت و مصداقی تعیین کند و چنانچه تحریف روی احکام و اسناد صورت گرفته باشد عمل را با ماده ۵۳۲ که مجازات آن تا جزای نقدی کاهش می‌یابد انطباق داده و در صورتی که همان عمل روی چک انجام شده باشد بدون آنکه موجبات قانونی خاصی اقتضاء کند مجازات شدید ماده ۵۲۶ را که در صورت مفسد و محارب بودن تا اعدام شدت دارد بر آن بار کند. شاخص تمیز جعلیت و تزویر احکام که در بند ۳ ماده ۵۲۵ و ماده ۵۳۲ عنوان گردیده آن است که چنانچه مجرم حکم قضایی را به عنوان یکی از دادگاه‌ها صادر کند بدون آنکه سابقه ای از آن در دادگاه منتسب الیه موجود باشد عمل وی جعل و مشمول حکم بند ۳ ماده ۵۲۵ خواهد بود، لیکن چنانچه اعمال مجرمانه ای در روی حکم اصیل یک مرجع قضایی انجام داده باشد، فرضاً مجرم مبلغ محکوم به را تغییر داده باشد عمل وی تزویر تلقی و موضوعاً مشمول حکم ماده ۵۳۲ خواهد بود که مجازات وی نیز حسب مورد با ماده مرقوم و یا ماده ۵۳۳ انطباق خواهد داشت. چنانچه کسی با تشبث به خدعه و نیرنگ و دسته چکی از بانک به نام فرد دیگری اخذ و با ساختن امضاء مورد استفاده قرار داده باشد عمل وی جعل مشمول بند ۵ ماده ۵۲۵ خواهد بود زیرا اگر چه چک موضوع جرم به وسیله مرجع صالحه تهیه گردیده لیکن تهیه و تسلیم آن در جهت منظور نبوده است. کلیه اعمال مجرمانه احصاء شده در ماده ۵۳۴ از مصادیق تزویر می‌باشد و تفکیک مصداقی که قانونگذار در فصل پنجم از دو عنوان مجرمانه مورد بحث به دست داده در این ماده رعایت نگردیده است و کلمه جعل بدون اینکه هیچ یک از مصادیق شمرده شده در متن، ماده را در بر داشته باشد در آن استعمال شده است.

بخش دوم: تحلیل کیفی کشف جعل اسناد و راههای مقابله و پیشگیری از آن

بند اول: طرق پیشگیری از جعل اسناد

پیشگیری از ارتکاب جرایم در تمامی زمینه های متصور اجتماعی، فرهنگی، قضایی،... آماری به مراتب سودمندتر و کاراتر از مقابله با جرائم دانسته و هزینه های انجام آن و ماندگاری آثار پیشگیری بر همگان مسلم و محرز است. بدین لحاظ در تمامی جوامع از طریق آموزشهای همگانی، نهادینه نمودن ارزشها و اخلاقیات و از بین بر زن انگیزه ها و زمینه های ارتکاب جرم از صرف هزینه بسیار توسط جامعه و نهادهای امنیتی و قضائی در جهت کشت جرائم، تعقیب مجرمین و نهایتاً مجازات مرتکبین خودداری نموده سعی بر آن دارند بجای پرداختن به بحث غامضی مقابله با جرایم که امری موخر و درحقیقت عکس العمل محسوب و همیشه به لحاظ منفعل و غیر کارآمد خواهد بود به عوامل پیشرو، و قبل از وقوع جرم همت گمارند بدین طریق توصیه تمامی جامعه شناسان و جرم شناسان تمرکز بر بحث پیشگیری از وقوع جرایم و سعی در این زمینه است. در بحث جعل اسناد نیز توجه به آثار محرز و بروز بودن مجرمین و ایادی درگیر که با استفاده از روش های مدرن و تکنیک های جدید به جعل و استفاده از اسناد مجعول می پردازند ضرورت توجه به پیشگیری و از بین بردن زمینه ها و موجبات و مقدمات جرم امری اساسی و غیر قابل اجتناب است.

۱- واگذاری امور تصدی گرایانه به بخش خصوصی و حفظ امور حاکمیتی و خودداری از توسعه وظایف فعلی.

۲- ارائه آموزش همگانی بمنظور تقییح عمل و رویگردانی عموم از ارتکاب عمل.

۳- اعمال نظارت بر اماکن و صاحب حرف از جمله سازندگان و تولید کنندگان وسائط و لوازم ذیربط.

۴- بالا بردن ضریب امنیتی اسناد مورد استفاده از طریق بکار بردن اسناد خاص، مهرهای برجسته و....

۵- آموزش دائم کارکنان بمنظور رعایت اصول امنیتی و کشف و شناسایی و مبارزه با اسناد جعلی.

۶- پیشگامی در استفاده از اسناد الکترونیک و حذف سیستم اداری سنتی موجود.

۷- خودداری از ارائه اسناد به ارباب رجوع و حذف گردش کار فعلی.

۸- نظارت الکترونیک بر اسناد صادره و بازرسی دائمی گردش کار.

۹- ایجاد بایگانی مکانیزه.

۱۰- ایجاد سیستم مکانیزه واحد ثبت و صدور اسناد.

۱۱- بروز نمودن مقررات و سازکارهای داخلی و نظارتی.

بند دوم: راه های شناسایی و کشف جعل اسناد

بررسی اصالت اسناد دو محور اساسی دارد که عبارتند از سندسنجی و زیست سنجی اسناد. سند سنجی «Documetric» عبارتست از بررسی اجزاء یا ضرایب امنیتی اسناد برای تشخیص آنها یا عبارات دیگر بررسی فاکتورهای امنیتی تعبیه شده در یک سند برای تایید اصالت آن و این بررسی ممکن است به دو روش موسوم به روش مطلق و روش مقایسه ای صورت پذیرد که در هر دو حالت شناخت اجزاء یا سند سنجی ضروری خواهد بود. تمامی تلاشها در این مبحث علمی اعم از بکارگیری فاکتورها و ضرایب در اسناد به هنگام تولید یا به عبارتی: استفاده از کاغذ، چاپ وجوه امنیتی یا ایجاد طرحها و الگوهای امنیتی در هنگام ساخت اسناد در مواردی چون رنگ، الیاف، ذرات رنگی، و... ودر تولید اسناد دولتی و امکان بازرسی و به کارگیری از سوی صاحب سند برای ثابت نمودن هویت «Identication» میباشد که مهمترین دغدغه دولتها نیز محسوب میگردد و در مقابل زیست سنجی عبارتست از طیف گسترده ای از فن آوریهای که هویت افراد را با اندازه گیری و تحلیل آماری داده های بیولوژیک معرفی کرده اند یعنی هر خصوصیت فیزیولوژیکی مقاوم و قابل سنجش و اندازه گیری در افراد مختلف که فرد را از دیگران متمایز میکند. در حقیقت استفاده از این روشها که اعتبار سنجی اسناد به شمار می آید از بهترین روشهای پیشگیری از وقوع جرایم جعل و استفاده از سند مجعول در تمامی کشورها بشمار می آید. و صد البته این طریق علمی محتاج بروز رسانی و آموزش مداوم کارکنان ذیربط در تمامی دوره های خدمتی می باشد.

بخش سوم: بررسی اجمالی و کلی روش های کشف اصالت یا جعلیت اسناد

جرم جعل را از حیث کارفنی پلیس علمی یا کشف علمی جرائم به سه دسته تقسیم بندی می کنند:

الف (جعل امضاء و نوشته.

ب) جعل اسناد، مدارک، کارت های شناسایی و...

ج) جعل اوراق بهادر نظیر کوپن، اسکناس، ارز، بلیط خط واحد و... از نظر پلیس علمی و کشف علمی جرائم سه روش برای کشف اصالت یا جعلیت اسناد مورد استفاده قرار میگیرد.

۱) روش فیزیکی ۲) روش شیمیایی ۳) روش مقایسه ای

• روش فیزیکی

در این روش معمولاً ازدستگاههای نوری استفاده میشود زیرا هر نوری با فرکانس ها و پرتوهای مختلف، بازتاب های متفاوتی دارد. مهمترین نوری که از آن در تشخیص اصالت یا جعلیت اسناد می توان استفاده نمود نور U.V Ultra Violet یا اشعه ماوراء بنفش می باشد. این نور زمانی که با سند یا جوهر برخورد میکند بازتاب هایی دارد این بازتاب ها مورد استفاده فنی و تخصصی قرار میگیرند. برای بازخوانی مطلبی که پاک شده است نیز از نور ماورای بنفش استفاده میشود. این نور از طریق بازتاب جوهری که در الیاف وسط کاغذ (بطن کاغذ) قرار دارد امکان بازخوانی و بازیابی کلمات و مطالب پاک شده را فراهم می نماید. علت اینکه شناسنامه ها و اسناد دولتی را با خود نویس می نویسند این است که چنانچه این اسناد با مواد شیمیایی پاک شوند با استفاده از نور ماورای بنفش میتوان آنها را بازخوانی کرد زیرا جوهر خود نویس به بطن کاغذ وارد میشود ولی جوهر خودکار حالت رزینی دارد و فقط بر روی کاغذ می غلند و به بطن کاغذ نفوذ میکند. از نور ماوراء بنفش برای تشخیص لومیناس اسنادی نظیر اسکناس، چک های تضمین و غیره نیز استفاده میشود. منظور از لومیناس، نخ موجود در اسکناس و چک می باشد. یکی دیگر از نورهایی که در کشف علمی جرم جعل مورد استفاده قرار می گیرد نور (LR) یا مادون قرمز می باشد. از این نور برای تشخیص اختلاف جنس جوهرهای به کار رفته در یک سند، استفاده می شود. مثلاً در مواردی که قسمتی از امضاء چک با خطوط متن چک برخورد نموده است در این مورد این سؤال ممکن

است پیش آید که آیا ابتدا متن چک نوشته شده است یا بالعکس که در این خصوص چنانچه خطوط امضاء روی خطوط نوشته باشد حاکی از آن است که اول متن چک نوشته شده و پس از آن امضاء گردیده است برای خواندن مطالب اسناد سوخته شده نیز از نور مادون قرمز استفاده می شود. از آنجایی که کاغذ دارای دو نوع الیاف طولی و عرضی است که واجد مقداری آب می باشند وقتی کاغذ می سوزد این آب از بین می رود و حمل سند سوخته نیز بسیار مشکل است که برای تشخیص مطالب آن، از نور مادون قرمز استفاده می شود. البته این تشخیص، زمانی امکانپذیر است که کاغذ سوخته، رنگ خاکستری داشته باشد و گرنه اگر کاملاً بسوزد و سیاه شود تشخیص مطالب آن حتی با استفاده از نور مادون قرمز نیز امکانپذیر نخواهد بود. از نور مادون قرمز برای خواندن نوشتجاتی که با قلم خوردگی محو شده باشند نیز استفاده می شود. ۱۱. از نور معمولی نیز برای تشخیص جعلی یا اصیل بودن و اترمارک (اصطلاحی است که برای عکس های نامرئی درون اسکناس به کار می رود) استفاده می کنند بدین ترتیب که چنانچه در نور معمولی و اترمارک اسکناس یا سند، بهتر دیده شود اصیل است ولی اگر در نور گرفته نشود ولی باز بهتر دیده شود جعلی است و آن را با رنگ درست کرده اند. یکی دیگر از روش هایی که زیر مجموعه روش فیزیکی است استفاده از میکروسوپ می باشد. برای تشخیص و کشف تقدم و تأخر دو نوشته با یک نوشته با امضاء (در صورتی که با هم تلاقی کرده باشند) و تشخیص دوباره نویسی حروف و کلمات، تراشیدگی و تاشدگی اسناد و جریات مندرجات مهر و سربرگ اوراق چاپی از میکروسکوپ های مقایسه ای و میکروسکوپ هایی با درشت نمایی سه بعدی و هم چنین ذره بینی مخصوص استفاده شود. [۴] برای تشخیص تقاطع خط ها میتوان از میکروسکوپ الکترونی استفاده نمود. تشخیص تقدم و تأخر دو خط که با هم تلاقی کرده باشند نیز به کمک میکروسکوپ الکترونی امکانپذیر می باشد. امروزه فقط سه الی چهار دستگاه میکروسکوپ الکترونی در ایران وجود دارد که یکی از آنها متعلق به اداره تشخیص هویت تهران می باشد.

• روش شیمیایی

از روش شیمیایی برای تجزیه جوهرها، تشخیص اختلاف رنگ جوهرها، ترکیب جوهرها، تجزیه کاغذها تشخیص جنس کاغذهای متعدد استفاده می گردد. آزمایشات شیمیایی عمدتاً

برای ظهور نوشته هایی است که محو و پاک شده اند. از آزمایشهای شیمیایی که معمولاً انجام میشود آزمایش توفل آنالیز می باشد که دو نقطه از دو خط را برمی دارند برای تشخیص اینکه با هم تجانس دارند یا خیر؟ آزمایش سولفوسیانونورپتاسیم یک آزمایش دیگر میباشد که بسیار خطرناک می باشد این آزمایش بیشتر برای ظهور آثار یا خطوطی که در شناسنامه ها یا اسناد رسمی با جوهر نوشته می شود به کار میرود. استفاده از این مواد باید با درصد مشخص باشد والا ممکن است منجر به امحاء سند بشود. بعضی اوقات ظهور آثار مزبور لحظه ای می باشد یعنی ظاهر می شود و پس از چند دقیقه مجدداً پاک می شود که البته می توان در لحظه ظهور از سند عکس گرفت.

• روش های مقایسه ای

علم و تجربه ثابت کرده است که هرفردی درنگارش و تحریر دارای عادات منحصر به فرد تحریری و نگارشی می باشد که تجلی و بروز این عادات را در نحوه نقطه گذاری، سرکش گذاری، دندانه گذاری، مکث، فشار و لرزش قلم، فواصل حروف و کلمات و... می توان مشاهده نمود. بنابراین با تشخیص عادت های تحریری و نگارشی منحصر به فرد اشخاص و مقایسه آنها با اسناد و نوشتجات مورد نظری توان انتساب یا عدم انتساب نوشته و سند به شخص مورد نظر و هم چنین اصالت یا جعلیت نوشته و سند مزبور را تعیین نمود. برای نیل به همین هدف و در راستای دستیابی به مهارت های نگارشی و تحریری منحصر به فرد اشخاص در کشف علمی جرائم ازدو روش استفاده می شود.

الف) روش خطوط و امضاهای اسکناس.

ب) روش خطوط و امضاهای متعارفی و مسلم الصدور.

• روش خطوط و امضا های استکتایی

در این روش قاضی یا کارشناس از شخص مورد نظر می خواهد خطوط و امضاهایی را تحت شرایطی معین، تحریر نماید که طبیعتاً این خطوط و امضاها حاوی عادات تحریری و نگارشی شخص می باشند برای اینکه در این روش بتوان به عادت های تحریری و نگارشی منحصر به فرد شخص مورد نظر دست یافت هنگام استکتاب باید نکات زیر را متمع نظر قرارداد.

۱- هویت استکتاب شونده بایستی احراز شود و نسبت به اصالت هویت وی نیز یقین حاصل شود تا کسی بجای دیگری استکتاب شود.

۲- مشابهت قلم یا وسیله تحریری، جوهر یا مرکب مورد استفاده کاغذ یا زمینه تحریر و همچنین حالت تحریر (روی زانو- ایستاده- پشت میز) در سند اصلی و استکتایی رعایت شود.

۳- استکتاب به صورت دیکته به عمل آید و سند مورد نظر در دید استکتاب شونده قرار نگیرد بدیهی است که در مورد الفاظ و کلمات رکیک یا اسناد امنیتی، می توان از کلمات مشابه استفاده نمود مثلاً میتوان از متنی استفاده کرد که بیشتر کلمات و عبارات سند متنازع فیه در آن متن نیز مندرج باشد.

۴- چنانچه در متن اصلی، غلط املائی وجود داشته باشد استکتاب کننده نباید هیچگونه توجه و راهنمایی در مورد اغلاط املائی و نقطه گذاری و خط خوردگی و... به استکتاب شونده بدهد چه آنکه این امور از عادت های تحریری و نگارشی اشخاص نشأت می گیرند.

۵- در مورد اسناد طولانی، دو یا سه مرتبه استکتاب کفایت می کند ولی در مورد اسناد دارای کوتاه و هم چنین در مورد امضاء حدود ۲۰ مرتبه استکتاب به عمل می آید.

۶- در فاصله هرنویت استکتاب، استراحت مختصری به استکتاب شونده داده شود، و برگ استکتاب نیز پس از امضا یا خط خود داده باشد برای استکتاب شونده حین استکتاب های بعدی فراموش شود.

۷- توجه به هیجانات روحی و حرکات غیر ارادی استکتاب شونده حین استکتابی مهم است چه بسا افراد بی گناه از روی ترس، خط و امضایشان تغییر پیدا کند یا بعضی جاعلین، عالماً عامداً خط و امضای خود را تغییر بدهند. در مواردی که استکتاب لازم می آید بهتر است قبل از اینکه استکتاب شونده از قصد واقعی استکتاب کننده مطلع شود از او خواسته شود که در موارد بیوگرافی خود یا آدرس محل سکونت چند سال اخیرش چند سطر بنویسد. بدیهی است که در این مورد چون استکتاب شونده از قصد اصلی استکتاب کننده آگاه نیست هیچ گونه تلاشی برای تغییر عمدی خط و امضای خود به عمل نمی آورد و نتیجتاً عادت های نگارش و تحریری منحصر به فرد خود را بروز می دهد. این امر تغییرات بعدی استکتاب شونده، در خط و امضای خود را مشخص می نماید.

بخش چهارم: دیدگاه های کلی آموزش عمومی قوانین و مقررات ثبتی در راستای توسعه بهداشت حقوقی اسناد

یکی از مهمترین معیارهای استقرار بهداشت حقوقی به منظور کاهش جرائم ثبتی ایجاد یک نظام حقوق ثبتی فرا گروهی و سراسری دارای ضمانت اجرا در جامعه می باشد. هر نظام حقوقی در طول تاریخ متناسب با تحولات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی رشد می کرده و فرد اعضای جامعه نسبت به آن نظام حقوقی احساس تعلق می کنند. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور که آن را موتور محرکه انتقال ثروت جامعه به بخشهای دیگر جامعه می نامند، نقش مهمی در امنیت مالکیت و رونق اقتصادی توسعه اجتماعی و جلوگیری از جرائم ملکی جامعه دارد بطوری که کندی و یا توقف این موتور باعث نابرابری، بی عدالتی، فقر، ناامنی و نهایتاً کاهش استاندارد های بهداشت حقوقی در جامعه میگردد. آموزش تجربیات تاریخی همواره بیانگر این حقیقت است که حفظ سلامت سازمان ثبت بستگی به حسن انتظام آن دارد و در پرتو قوانین پیشرفته، ساده، است که نظم و امنیت اجتماعی در جامعه برقرار و پرچم عزت و سربلندی بر آسمان سازمان برافراشته می شود. به طور کلی درجه امنیت مالکیت یک کشور از روی کارائی و اثر بخشی سازمان ثبت اسناد و املاک آن کشور سنجیده می شود که ضامن حقوق مالکیت مردم می باشد که هر کس جاووزی، یا تعارضی به حریم مالکیت او شده باشد به منظور دفاع و احقاق حقوق خود به این سازمان مراجعه نموده و این سازمان در کمال صراحت و قاطعیت با توجه به تصرفات اشخاص و حکایت پرونده ثبتی احقاق حق می نماید و از کسانی که حق آنها در حال پایمال شدن است جلوگیری می نماید. یادگیری هر مهارت تازه ای در زندگی به عنوان زیر بنایی برای پیشرفت و موفقیت های آتی میباشد، آموزش هر گز پایانی نداشته و تجربه کشورهای پیشرفته در مسائل حقوقی مانند سویس و ژاپن ثابت کرده است که اتکاء به منابع انسانی و توسعه این منابع از طریق آموزش های مفید و جامع راه رشد و توسعه قضائی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را حتی در شرایط بحرانی به خوبی هموار می نماید. در عصر حاضر که دوران فناوری اطلاعات و یا موج مجازی مطرح می باشد، پیشرفت علوم و فنون و حجم یافته ها آنقدر زیاد است که هر روز ممکن است به اندازه صد سال گذشته اکتشافات و ابداعات قوانین جدید صورت و تصویب گردد.

سرمایه گذاری برای آموزش یکی از عوامل کلیدی در فرایند توسعه قضائی و ابداعات، خصوصاً و اکسینه نمودن عموم مردم در پیشگیری از جرم و افزایش استانداردهای بهداشت حقوقی جامعه به شمار می رود. آموزش و بالا بودن سطح آگاهی های قانونی در هر کشوری به عنوان پایه و اساس توسعه بهداشت حقوقی قلمداد میگردد و یا به تعبیر دیگری به موتور توسعه اجتماعی معروف است. همواره همبستگی مثبت و معنی داری بین سطح آموزش های ارائه شده و آشنائی مردم با قوانین و کاهش جرائم در جامعه وجود دارد. و با رواج و ارائه تکنولوژی های فناوری و اطلاعات بالا بردن سطح آگاهی های عموم از قوانین و مقررات دگرگونی های زیادی در جامعه بوجود آورد که منجر به قضا زدایی در جامعه می گردد.

بخش پنجم: آموزش بهداشت اسناد به منظور درک و تفاهم متقابل بین مردم و سازمان

متأسفانه این ذهنیت وجود دارد که کارکنان، کارشناسان و مدیران سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در مقابل خواسته ها و نیازهای مردم به قدر کافی احساس مسئولیت نمی کنند، خواست های آنان را در کوتاهترین زمان و بهترین شرایط برآورده نمی سازند و حتی بعضی از آنها کار شکنی هم میکنند از طرفی کارکنان و مسئولان سازمان ثبت اسناد و املاک کشور هم بر این ادعا هستند که مردم به حدود و اختیارات قانونی خود در رابطه با چگونگی به ثبت رساندن، تفکیک نمودن، تجمیع کردن، افراز و..... واقف نبوده و در خواست های نابجا و نادرست و گاهی متناقض با قوانین و مقررات ثبتی که پیش نیاز آنها آگاهی از قوانین حقوق ثبت، حقوق مدنی، حقوق جزاء، حقوق تجارت، حقوق اداری و غیره میباشد از این سازمان دارند. این مسائل خود باعث سوء تفاهم های دیگری می شود که به پیچیدگی این مسأله می افزاید از این رو بایسته است آموزش و آگاهی های در این خصوص به مردم و کارکنان داده که این مسئله به طور جدی مورد بحث و بررسی قرار گیرد. عموم مردم از مقتضیات سازمان ثبت اسناد و املاک کشور قوانین و مقررات آن اطلاعات موثق و دقیقی ندارند و فاقد اطلاعات در مورد نحوه کار، فعالیت و گردش امور در این سازمان میباشند. به عنوان مثال یک کارمند اداری در مراجعه بعنوان ارباب رجوع به علت داشتن اطلاعات اولیه در مورد مفهوم کلی سازمان و روش مراجعه به اداره، نحوه دادن درخواست و چگونگی پیگیری در خواست خود تاگرفتن نتیجه

آگاهی لازم را دارد ولی عامه به جهت عدم آگاهی از چرخش امور، تصویری درستی از مجرای قانونی ندارد، بنابراین نمی تواند به درستی درک کند که چرا بعنوان مثال باید درخواست کتبی بدهد و منتظر باشد تا مسئولان امور مربوطه به او جواب کتبی بدهند و بنابراین مراجعه کننده به ناحق از سازمان رنجش خاطر پیدا می کند و اینگونه برداشت می نماید که سازمان ثبت فقط عریض و طویل است و کارکنان به کاغذ بازی مشغولند و به درخواست های آنان اهمیت نمی دهند. اغلب مراجعه کنندگان از اهداف، رسالت ها و وظایف، سازمان ثبت امکانات و محدودیت های آن و نیز حدود و اختیارات کارکنان و مسئولان آن درک درست و واقعی ندارند. مردم نمی دانند که این سازمان چرا بر پا شده، هدف اصلی آن کدام است؟ چه خدمات شبه قضائی میتواند برای انجام دهد شدن کار آنان در اسرع وقت مردم انجام دهد؟ بنابر این در مواجهه با سازمان در صورت انجام نشدن کار آنان در اسرع وقت حق را به جانب خود داشته و کارمندان را متهم به عدم احساس مسئولیت و امثال آن می کنند که گویا می توانند در خواستهای او را انجام دهند، ولی این کار را نمی کنند یا دلسوزی ندارند و یا نمی دانند چه باید بکنند و یا اینکه منظور دیگری دارند یعنی در انتظار خدای نکرده تحفه ای یا کادویی هستند. فقدان قوانین و مقررات در امور خاص و از آن مهمتر قابلیت تفسیر برخی از قوانین موجب می شود که ارباب رجوع و کارکنان سازمان ثبت آنها را مطابق نظر خود تفسیر نمایند و در نتیجه تفاهم و درک متقابل آنان کاهش پیدا خواهد کرد. برخی از افراد سود جو متأسفانه با اهداف زیاده طلبی و بدون توجه به قوانین مقررات، با در نظر گرفتن حداکثر منفعت خود به سامان ثبت مراجعه کرده و سعی دارند با توسل به انواع شیوها و ترفندهای غیر قانونی و دادن رشوه و غیره کار آنان در اسرع وقت انجام شود این افراد در دامن زدن به بی نظمی و رواج بی عدالتی سهم به سزایی دارند.

برخی از کارکنان سازمان ثبت اهتمام کافی به وضعیت مراجعه کنندگان نداشته و با همه آنها اعم از مرد و زن و پیر و جوان و بدون توجه به عوامل و احوالی چون دوری و نزدیکی محل اقامت و نوع کار آنان و غیره بطور یکسان رفتار می نمایند. مثلاً آنان بدون در نظر گرفتن اینکه ارباب رجوع از روستا یا شهر دوری به اداره آمده و لازم است عصر همان روز به محل خود برگردد یا مراجعه وی مستلزم هزینه و وقت زیادی است، با وی به همان شکل رفتاری می کنند

که با فرد ساکن همان شهر، که این امر موجب دل آزرده‌گی ارباب رجوع از کارکنان و در نتیجه از سازمان می‌گردد. برخی از کارکنان سازمان ثبت به اهداف سازمان واقف نیستند و در نتیجه از قوانین و مقررات ثبتی مربوطه اطلاع کافی ندارند. چنین کارکنانی در صورت اصرار ارباب رجوع برای انجام کار خود از جمله معروف ((من مأمورم و معذورم)) را به کار می‌برند یعنی نمی‌توانند آنان را نسبت به ضرورت و فلسفه وجودی قوانین ثبت اسناد و املاک اقناع کنند، در نتیجه ارباب رجوع در موضع فکر خود باقی مانده و سازمان ثبت را به مخالفت با منافع خود متهم می‌کنند. تعدادی از کارکنان سازمان ثبت اسناد و املاک متأسفانه نسبت به مسئولیت و وظیفه خود مبنی بر ارائه خدمات به معنی واقعی کلمه آگاهی و ایمان چندانی ندارند و با ارباب رجوع با نوعی اکراه حاکی که نشان از به زحمت افتادن است برخورد می‌کنند و در مقابل انجام وظایف خود از ارباب رجوع انتظار تشکر و قدردانی دارند. خوشبختانه این امر شامل اکثریت کارکنان غالب سازمان ثبت نمی‌شود ولی برخورد فوق از جانب اکثریت برای ایجاد شکاف بین مردم و سازمان به اندازه کافی مؤثر است. برخی از کارکنان و کارشناسان ثبتی به ویژه مدیران به خاطر تأکید هر چه بیشتر بر قوانین و مقررات، اهداف اصلی سازمان را به فراموشی سپرده و از اینکه همین قوانین برای برآورده کردن اهداف سازمان مقرر شده اند غفلت می‌روزند که این امر در متون مدیریت تحت عنوان ((جابجایی اهداف)) مطرح بوده و به عنوان یکی از عوارض بوروکراسی مورد بحث و بررسی است که نتیجه این موضوع این می‌شود که به جای رسیدگی به امورات و به اصطلاح راه انداختن کار مردم با استناد به قوانین و مقررات موجبات انجام شدن یا به تعویق افتادن امورات میگردند. تعدادی از واحدهای سازمان ثبت فاقد اطلاعات اولیه در مورد سازمان، نظیر راهنمایی طبقات و راهنمایی اتاق مدیران و مسئولان برای مراجعه کنندگان بوده و از ضعف (مکان جایی) داخلی مناسب برای دفاتر مختلف نظیر دفتر املاک، اجرا، ثبت شرکتهای، بایگانی، و غیره برخوردار هستند. در نتیجه ادارات و دفاتر مربوطه به هم از همدیگر جدا و حتی طبقات مختلف هستند. که ارباب رجوع در مراجعه به سازمان، درخواست خود را مثلاً به دبیرخانه در طبقه اول داده و برای اقدام در مورد آن به طبقه سوم رفته و جهت کارشناسی به طبقه یا حتی ساختمان دیگر رجوع

می کنند که این امر از جانب مراجعه کنندگان با سؤال های متعدد از افراد مختلف در راهروها و اتاق های اداره صورت می گیرد دلیل دیگری برای ایجاد شکاف یاد شده است.

بخش ششم: تحقیق بهداشت حقوقی از طریق مبارزه با فساد اداری

فساد اداری به آن دسته از رفتار کارکنان بخش دولتی اخلاق می گردد که برای منافع خصوصی ضوابط پذیرفته نشده را زیر پا می گذارند.

بند اول: اشکال مختلف فساد اداری

فساد اداری را می توان به چهار گروه اصلی تقسیم نمود: ۱. اقدامات افراد غیر دولتی برای جلب همکاری شاغلین در دولت برای نقض یا تغییر قوانین و مقررات برای نفع شخصی یا گروهی در ازای دریافت پول کالا یا خدمات با ارزش ۲. خود داری یا کند کاری یک مسئول دولتی در انجام وظایف قانونی خود در قبال ارباب رجوع به منظور دریافت پول، کالا یا خدمات از ایشان. ۳. اقدامات کارکنان دولت برای دریافت پول کالا یا خدمات با ارزش از افراد غیر دولتی در ازای نقض یا تغییر قوانین و مقررات ۴. اقدامات کارکنان دولت به منظور کسب منافع نقدی و غیر نقدی برای خود خویشان و دوستان از طریق نقض یا تغییر قوانین و مقررات جهت تحقیق بهداشت حقوقی و کاهش تخلفات و جرائم راه حل های زیر را می توان برای کاهش تخلفات و جرائم راه حل های زیر را میتوان برای کاهش فساد اداری برشمرد.

۱- اصلاح نظام پرداخت کارکنان دولت با توجه به شرایط اقتصادی ۲- تأسیس نهاد مستقلی جهت برنامه ریزی و اجرای یک سری اقدامات لازم برای برخورد مناسب با کج روی های اداری ۳- تدوین قوانین مناسب برای برخورد با متخلفان ۴- برنامه ریزی و اجرای آموزش های حین خدمت به منظور آگاه سازی کارکنان.

۲- پیشگیری از جرائم ثبتي از طریق شناسایی علل یا حذف انگیزه های مجرمانه رشد شهر نشینی و در نتیجه منزوی شدن ولایقیدی در اجتماع از عوامل حاصل از توسعه اجتماعی هستند، برای نشان دادن ارتباط آنها با پیشگیری از جعل و جرم، برخی از این عوامل باید بطور مفصل تری مورد بحث قرار گیرد. قطعاً اقدامات و تواناییهای والدین برای تربیت فرزندان نیز بر اقدامات مجرمانه ی آتی آنان تأثیر گذار است. از این منظر والدینی که بسیار خود کامه، بی مبالا یا فاقد هماهنگی در تربیت

فرزندان خویش هستند بیشتر احتمال دارد که دارای فرزندان مجرم شوند معمولاً فرزندان بزرگ شده در خانواده هایی که والدین آنها ناهماهنگ بوده یا نظم و انضباطی فوق العاده (خشن) را اعمال مینمایند و نیز فرزندان خانواده هایی که تحت نظارت کافی خانواده خویش نیستند، بیش از سایرین ممکن است مرتکب اعمال مجرمانه گردند عامل دیگری که جرم را میباید فقدان شرایط مناسب برای آموزش و عدم اطلاعات عمومی مردم از حق و حقوق خود است. فقر معمولاً به عنوان یکی دیگر از عوامل مرتبط با جعل و جرم همواره مورد توجه قرار گرفته است. چرا که ثابت شده است که زندگی در فقر به نحو فزاینده ای خطر جرم خیانت در امانت و اسناد را افزایش می دهد. مسکن نامناسب و ناکافی اغلب با بزه و جرم همراه است سکونت به گونه ای که موجب عدم تأمین استانداردهای بنیادی مانند امنیت، بهداشت هزینه، خلوت، دسترسی، کفایت و یا عدم داشتن استطاعت خرید شود در ارتکاب جرم و جنایت تاثیر فراوانی دارد. افزایش بیکاری نیز منجر به ارتکاب بزه و جرم می گردد. احساس محرومیت و ناتوانی که بیکاری می تواند عامل آن باشد به اشکال گوناگون بروز و ظهور می نماید. بنا براین بسیار روشن است که حل بسیاری از مشکلات مطروحه نیازمند آموزش عموم جامعه نسبت به حق و حقوق خود است.

بند دوم: تحقیق بهداشت حقوقی از طریق آموزش کارکنان

آنچه در جهان امروز بیش از همه اهمیت دارد نیروی انسانیست بطوریکه اقتصاد دانان معتقدند عاملی که در نهایت خصوصیت روند اقتصادی و اجتماعی یک کشور را تعیین می کند منابع انسانی آن کشور است نه سرمایه و یا منابع مادی دیگر و این منابع انسانی هستند که سرمایه ها را متراکم می سازند و از منابع طبیعی بهره برداری می کنند. به عقیده صاحب نظران سه عامل وجود دارد که فعالیت های آموزشی کارکنان را ضروری ساخته است

۱- پیشرفت تکنولوژی: اتوماسیون و مکانیزه نمودن برای بقا سازمان ضروری است و تأثیر زیادی در تحقق بهداشت حقوق و کاهش تخلفات و جرائم دارد و مهارت های جدیدی برای کارکنان با تکنیک های نو و سیستم های مدرن لازم است که این مهم از طریق آموزش آنان فراهم می شود.

۲- پیچیدگی سازمان: با افزایش ماشینی شدن امورات و توسعه تکنولوژی بسیاری از سازمان ها بصورت یک سازمان پیچیده در آمده اند. این پیچیدگی ها نیاز به آموزش و باز آموزی در تمام سطوح از مدیران سطح بالا تا کارکنان را ضروری ساخته است

۳- روابط سازمان: رشد و پیچیدگی سازمان منجر به بروز مشکلات انسانی گوناگونی مانند از خود بیگانگی و مشکلات درون گروهی شده است به همین دلیل آموزش در زمینه روابط انسانی ضرورت می یابد

بخش هفتم: اصول و اقدامات ابتکاری به منظور پیشگیری از ارتکاب جرم و جعل اسناد

اقدامات ابتکاری به منظور پیشگیری از ارتکاب جرم و جعل اسناد یکی از اصول مهم و کلیدی است که باید سرلوحه کار قرار دهیم. در این راستا می توان به موارد زیر اشاره داشت:

۱. تشکیل کمیته پیشگیری از جعل و جرم، ریشه یابی جرم و تشویق تلاش اجتماعی برای یافتن راه حلهایی نسبت به مشکلاتی که رودر روی جاعلان قرار داشته و آنان را به سوی نقض قانون سوق می دهد. ۲. بررسی عوامل مرتبط با پدیده جعل سند ۳. اظهار نظر راجع به راهکارهای مؤثر کاهش نرخ جعل و جرم ۴. تهیه فیلم های پیشگیری از جعل اسناد ۵. ارائه مقالات پیشگیری از جعل اسناد در ابتدای ورودیهای مراکز عمومی ۶. انجام بحثهای پیشگیری از جرم و جعل اسناد و جعل سند از طریق دخالت و مشارکت عموم مردم ۷. چاپ اعلامیه و آگهی در جرائد در خصوص اخطار در موارد مورد نظر و همچنین تکالیف متقابل مراکز قضایی و مردم ۸. تقدیم جوائزی برای پیشگیری از جرم و جعل اسناد ۹. برگزاری گردهمایی های عمومی ۱۰. برگزاری نمایشگاه های پیشگیرانه و آگاهی دهنده ۱۱. تهیه پوستر های پیشگیرانه از جعل اسناد ۱۲. تعیین یک روز سال بنام ثبت اسناد و املاک در تقویم سالانه ۱۳. تعیین یک روز هفته بنام روز پیشگیری از جرم و جعل ۱۴. تأمین منابع مالی مورد نیاز ۱۵. آموزش های محله محور ۱۶. معرفی مشاورین امور ثبتی توسط سایت اینترنتی ۱۷. جلوگیری از صدور و کالت نامه های صوری متعدد ۱۸. تشکیل کلاسهای آموزشی در رابطه با چالشهای فرهنگی، محرومیت های روانی و ناامنی درونی است.

نتیجه گیری

در جمع بندی پایانی پژوهش حاضر باید گفت استقرار بهداشت حقوقی و رسیدن به اهداف و مقاصد یک نظام ثبتی کار آمد و قانون مند توسعه یافته مرهون تلاش نیروهای انسانی آگاه و فنی و متعهد و متخصص در سازمان ثبت می باشد. هر قدر مردم به عنوان ذینفع و نیروهای انسانی در سازمان از آگاهی ها و اطلاعات بیشتری نسبت به قوانین و مقررات برخوردار باشند امنیت مالکیت، عدالت اجتماعی، احقاق حقوق و گسترش بهداشت حقوقی که از ارکان اصلی و اهداف اصلی سازمان ثبت است سهل الوصول خواهد شد و جامعه طعم شیرین امنیت مالکیت را که یکی از اصول سرمایه گذاری و پیشرفت و توسعه در هر کشور می باشد را خواهد چشید به همین دلایل آموزش عمومی جامعه یکی از اساسی ترین و مهم ترین نیازهایی است که دستیابی به آن بدون برنامه ریزی دقیق و مدیریتی دور اندیش واینده نگر کاری بسیار مشکل خواهد بود چرا که آموزش یک سرمایه گذاری است که منافع اجتماعی اقتصادی و فرهنگی سیاسی آن به جامعه خواهد برگشت لذا توجه ویژه به آموزش در این سازمان ضرورتی مضاعف است خصوصا این که آموزش های دینی ما نیز بر دانش افزونی و مهارت جویی تاکید بسیار دارد و از سوی دیگر تحقق بهداشت حقوقی، الزامات آموزشی فراوانی را در پی خواهد داشت. بنابراین سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با فراگیر نمودن آموزش عمومی و فرهنگ سازی در این زمینه و نیز با عمل نمودن به عمده ترین وظیفه خود که همانا تثبیت حقوق مالکیت مردم و جلوگیری از تجاوز تداخل تراحم تعارض به اموال عمومی است عرصه را بر متجاوزین به حقوق مردم تنگ که کمترین پیامدهای آن توسعه و استقرار بهداشت حقوقی به همراه دارد.

منابع و مآخذ

- احمدی، ابوالفضل، مقاله انواع جعل در حقوق اسلام، تطبیقی و ایران مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، شماره ۶۶ سال ۱۳۸۳، ص ۲۹
- آخوندی، محمود، ۱۳۹۷، آیین دادرسی کیفری، ج ۲، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- بشارتی فر، صمد، جعل اسناد در حقوق کیفری ایران، پایان نامه، دانشگاه شهید بهشتی، سال تحصیلی ۱۳۷۷
- بکاریا، سزار، جرایم و مجازات ها، ترجمه محمد، اردبیلی، (نشر میزان، چاپ پنجم، سال ۱۳۸۵) ص ۳۵.
- بلوری، ا، « خیانت در امانت»، مجله کانون وکلا، ش ۵۲.
- پیمانی، ضیاء الدین، (۱۳۸۹)، جرایم علیه امنیت و اشخاص، تهران، میزان
- توسلی، علی، ۱۳۹۳ کیفرهای حمایتی از حقوق ثبت، تهران، نشر دادگستر..
- جعفری لنگرودی، م، (۱۳۸۴)، « ترمینولوژی حقوق»، چ پانزدهم، تهران: کتابخانه گنج دانش
- جعفری لنگرودی، محمد جعفر، ترمینولوژی، (کتابخانه گنج دانش، چاپ پانزدهم، سال ۱۳۸۴)، ص ۳۶۸.
- حبیب زاده، محمد جعفر، منبع پیشین، ص ۱۵۷.
- الحرانی، حسین بن شعبه، تحف العقول عن آل الرسول، ترجمه علی اکبر غفاری، (انتشارات اسلامیه، سال ۱۹۸۲)، ص ۴۵.
- دستغیب، عبدالحسین، گناهان کبیره، (انتشارات اسلامی، سال ۱۳۶۳)، ص ۳۴۳.
- دگرچی، محمد رضا، نشریه حقوق تطبیقی ش ۲-۱۳۵۵-۱۲۶
- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه، چاپ اول، تهران، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه، تهران، ۱۳۷۲، ص ۲۸۷
- رضایی، محمد رضا، (۱۳۹۰)، «مصادیق جرم جعل»، ماهنامه دادگستر، شماره ۴۳، ص ۲۲

- رضاییان، محمد جواد، مقاله بررسی تاثیر گرایش جوانان به اعتیاد در سرقت در جامعه، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، شماره ۴۵، ۱۳۸۸، ص ۱۹
- رضاییان، محمد جواد، مقاله بررسی تاثیر گرایش جوانان به اعتیاد در سرقت در جامعه، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، شماره ۴۵، ۱۳۸۸، ص ۲۶
- رضاییان، محمد جواد، مقاله جعل در حقوق ایران، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، شماره ۴۵، ۱۳۸۸، ص ۳۳
- زراعت، عباس، شرح قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات، ج ۲، (نشر فیض، چاپ چهارم، سال ۱۳۷۸)، ص ۳۲۵.
- ستوده، هدایت الله، آسیب شناسی اجتماعی: (جامه شناسی انحرافات)، تهران، آوای نور، ۱۳۸۰، ص ۸۸
- سیاح، احمد، فرهنگ جامع عربی، فارسی، ج اول، ذیل کلمه جرم. ص ۵۵۶
- شامبیاتی، هوشنگ، حقوق کیفری اختصاصی، جرایم علیه اموال و مالکیت، ج ۲، (انتشارات ژوبین، چاپ سوم، سال ۱۳۷۷)، ص ۱۰۵
- شکری رضا؛ قادر سیروس، ۱۳۹۴، قانون مجازات اسلامی در نظو حقوق کنونی. ت. هرا: نشر مهاجر
- شیخاوندی، داور، جامعه شناسی انحرافات: (مسایل جامعوی)، ایران نما، زمستان، ص ۳۹
- طوسی، ابو جعفر محمد بن الحسن، النهایه فی مجرد الفقه و الفتاوی، (انتشارات تهران، سال ۱۳۴۳)، ص ۳۵۵.
- کریمیان، محمد حسین، بررسی علل سرقت جوانان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد واحد تهران شمال، سال ۱۳۹۰، ص ۳۳
- کریمیان، محمد حسین، بررسی علل سرقت جوانان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد واحد تهران شمال، سال ۱۳۹۰، ص ۶۹
- کلینی، ابو جعفر محمد بن یعقوب، اصول من الکافی، (انتشارات دارالکتب اسلامیه، سال ۱۳۸۸)، ص ۱۸۹.

- گلدوزیان، ایرج، (۱۳۹۶) محشای قانون مجازات اسلامی، تهران، انتشارات مجد.
- گلدوزیان، ایرج، حقوق جزای اختصاصی، (انتشارات دانشگاه تهران، چاپ دوازدهم، سال ۱۳۸۵)، ص ۴۰۹.
- معین، دکتر محمد، فرهنگ فارسی یک جلدی کامل، انتشارات ساحل، چاپ دوم، ص ۴۷۸
- معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، (نشر اشجع، چاپ دهم، سال ۱۳۸۳)، ص ۶۹۷.
- میر محمد صادقی، حسین، (۱۳۹۳)، جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی، تهران، میزان.
- میر محمد صادقی، حسین، حقوق جزای اختصاصی ۲، ج دوم، (نشر میزان، چاپ یازدهم، سال ۱۳۸۳)، ص ۱۸۱.
- نجفی ابرند آبادی، علی حسین؛ (۱۳۹۹)، مباحثی در علوم جنایی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
- هوشنگ شامبیاتی، حقوق جزای عمومی ج ۱ چ ۱۰ - ۱۳۸۰ صص ۲۲۸-۲۳۶
- الهی قمشه ای، مهدی، ترجمه و تفسیر قرآن کریم، (انتشارات صالحی، سال ۱۳۵۶)، ص ۱۰۱.